

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Кузьменко М.М.

студент,

*Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету*

ВАЖЛИВІСТЬ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У наш час значно зросло освітнє значення вивчення іноземних мов, їх професійна функція на ринку праці. На сучасному етапі інтеграції України в європейські економічні структури першорядну важливість набуває питання підготовки економістів, здатних успішно реалізувати процес співпраці України з Європою. У цьому контексті актуальним завданням є оволодіння ними англійською мовою професійного спілкування, відповідними знаннями професійної лексики і термінології поряд з подальшим формуванням комунікативної компетенції для виконання професійно-орієнтованих завдань.

У рекомендаціях Ради Європи серед ключових компетенцій, оволодіння якими виступає основним критерієм якості освіти, названі як політичні і соціальні компетенції, пов'язані зі здатністю брати на себе відповідальність, брати участь в спільному прийнятті рішень, регулювати конфлікти ненасильницьким шляхом, так і міжкультурні компетенції, які сприяють зростанню поваги один до одного на основі розуміння культурних, мовних, релігійних відмінностей. До цієї групи належить іншомовна комунікативна компетентність.

Важливу роль у формуванні соціальної компетентності студентів відіграє процес вивчення іноземної мови. Людина живе в світі інформації, різних форм її подання, в зв'язку з чим зростає потреба в пошуку відповідної мови розуміння [1, ст. 169]. Навіть самий блискучий фахівець у своїй галузі не може реалізуватися, якщо він не володіє необхідною комунікативною компетентністю. Мова необхідна не тільки для пізнання, але і для дії. Іншомовна професійна комунікативна компетентність стає найважливішою якістю фахівця економічного профілю. Поняття комунікативної компетентності багатоаспектне і включає в себе кілька компонентів: лінгвістичний, дискурсний, прагматичний, стратегічний, соціокультурний.

Комунікативна компетенція передбачає як знання граматики, так і вміння використовувати мову для досягнення комунікативних цілей в реальних життєвих ситуаціях.

Оволодіння комунікативною компетентністю є складовою частиною формування навичок ефективної соціальної взаємодії. Одним з найбільш ефективних інструментів формування комунікативної компетентності студентів економічних спеціальностей є англійська мова.

В сучасних умовах зміна соціального замовлення на володіння англійською мовою обумовлює нові підходи до мети навчання, вимагає переосмислення існуючої методичної концепції, пошуку раціональних

методик, що дозволяють оптимізувати й інтенсифікувати процес навчання англійської мови в немовному вузі. В основі організації навчального процесу в економічному вузі знання англійської мови стає не тільки засобом отримання інформації з оригінальних джерел, а й в майбутньому засобом здійснення ділових контактів із зарубіжними партнерами.

У сучасному суспільстві англійська мова стає засобом формування професійно важливих якостей економіста, підготовленого до майбутньої зовнішньоекономічної діяльності, активного, творчого, здатного до прийняття неординарних рішень у критичній ситуації. Це означає, що цілі навчання іноземної мови таких фахівців повинні розглядатися в аспекті формування спеціальних професійних умінь. Формування цих умінь можливо шляхом вирішення викладачами іноземної мови цілого ряду завдань. До них відносяться: стимулювання спілкування іноземною мовою на основі інтеграції теоретичних знань і практичних дій; підвищення мотивації вивчення англійської мови на основі врахування професійних інтересів і потреб; формування професійно орієнтованих іншомовних умінь за рахунок активізації механізму мовної діяльності.

Основною характеристикою англійської мови є концентрація на такому навчанні, при якому формується операційна ефективність. Для людей в бізнесі пріоритетним є вміння зрозуміти і передати інформацію. Необхідні вміння та навички включають впевненість і швидкість мови, вміння організувати і структурувати інформацію, достатня граматична компетенція, практичні навички читання і письма та ін.

Навчання професійному спілкуванню направлено на формування комунікативної компетентності, яка означає здатність здійснювати мовну діяльність засобами мови, що вивчається, правильно використовувати систему мовних та речових норм і вибирати комунікативну поведінку відповідно до цілей і ситуації спілкування в рамках тієї чи іншої сфери діяльності. В її основі лежить комплекс знань, навичок і умінь, що дозволяють брати участь в мовному спілкуванні в його продуктивних і рецептивних видах.

Неможливо переоцінити інформаційні, соціально і духовно формуючі можливості, які відкриваються на уроках англійської мови у ВНЗ. Правильний підбір тематики і вибір відповідної методики дозволяють здійснювати науково-педагогічний, соціально-виховний і загально-розвиваючий вплив на особистість студента з урахуванням їх вікового інтересу.

Англійська мова розглядається в контексті мов для спеціальних цілей, так як їй притаманні всі елементи, характерні для групи так званих «галузевих» мов (наявність спеціальної лексики для досягнення певних видів комунікативних цілей).

Таким чином, англійська мова наділена потенціалом авторського проекту, призначеного для вирішення професійних завдань і задоволення конкретних освітніх потреб майбутніх фахівців економічних спеціальностей.

Викладання англійської мови в економічному вузі може стати засобом формування у студентів не тільки іншомовної професійної компетенції, достатньої для кваліфікованої діяльності в різних областях економічних наук і різних сферах зовнішньоекономічної діяльності, але і є засобом формування їх соціальної компетентності, що виражається в системі навичок і умінь, необхідних для ефективної професійно-діяльній комунікації, а саме:

- здійснювати вільне усномовне спілкування в професійних ситуаціях;
- сприймати на слух і розуміти повідомлення (в тому числі великого обсягу);
- письмово оформляти і передавати інформацію економічного змісту;
- брати участь в економічних дискусіях англійською мовою;
- здійснювати адекватний послідовний усний та письмовий переклад із загальної та спеціальної тематики з англійської мови на українську і з української мови на англійську;
- вести ділові телефонні переговори;
- ефективно працювати з іноземними партнерами в Україні та за кордоном.

Програма англійської мови може забезпечити формування соціальної компетентності студента економічної спеціальності при дотриманні наступних педагогічних умов:

- тематичне узгодження змісту програми з профільними програмами навчання студентів економічних спеціальностей;
- відповідність рівня вивчення англійської мови потребам професійної діяльності майбутнього фахівця;
- розвиток мовних навичок і формування у студентів словникового запасу, відповідного профілю спеціальності;
- використання сучасних освітніх технологій, що відповідають контекстному підходу в навчанні (імітація, ділові ігри, дискусія);
- оцінка результативності навчання іноземної мови не по загальному рівню володіння студентами іноземною мовою, а розвитку їх професійної компетентності як майбутніх спеціалістів [3].

Отже, вивчення англійської мови для студентів економічних спеціальностей важливе. Насамперед тому, що перед людиною, яка володіє англійською мовою відкриваються великі перспективи працевлаштування як на вітчизняних підприємствах, так і за кордоном. На сьогодні, знання англійської мови – це не дивовижна навичка, а необхідність. Адже, англійська – це офіційна мова міжнародного бізнесу, техніки та науки.

Список використаних джерел:

1. Андреева Л. Н. Влияние делового английского на развитие профессиональной и социальной компетентности студентов / Л. Н. Андреева // Известия Российского государственного педагогического университета им. А. И. Герцена: Аспирантские тетради: Научный журнал. – СПб., 2007. – № 13. – С. 168-172.
2. Гребнев Л. С., Иванова С. В. О личностных приоритетах образования. Теоретические подходы к проблеме ключевых компетенций // Педагогическое образование и наука. – 2001. – № 2. – С. 4-8.
3. Мацько Л. Аспекти мовної особистості у перспекції педагогічного дискурсу / Л. Мацько // Дивослово. – 2006. – № 7. – С. 122-125.